

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Directie Europa
Bureau Westelijke Samenwerking

No. 52587-2558 G.B.

Foto No.: 23075.

's-Gravenhage, 29 Maart 1950

30.3.50
40964
S. M.
G.B.

NOTA VOOR DE MINISTERRAAD

Nu er ruim twee jaren verstreken zijn sinds de ondertekening van het Verdrag van Brussel neemt de ondergetekende de vrijheid zijn Ambtgenoten te wijzen op enkele aspecten van dit Verdrag, waaraan zijns inziens veelal niet voldoende aandacht wordt geschonken.

Het verdrag van Brussel is niet alleen een politiek-militair tractaat. Weliswaar wordt in het algemeen bij het Brussels Verdrag in de eerste plaats gedacht aan gemeenschappelijke verdediging van West Europa en automatische bijstand in het geval van een gewapende aanval op een der Verdragspartners, doch er mag niet uit het oog worden verloren, dat het in het bijzonder de Nederlandse Regering is geweest, die zich in het begin van 1948 veel moeite heeft gegeven om de juiste nadruk gelegd te krijgen op de economische, sociale en culturele aspecten der West-Europese samenwerking. Het resultaat van deze bemoeiingen van Nederlandse zijde is geweest, dat die aspecten dan ook in de eerste drie artikelen van het Verdrag belichaamd zijn.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat in de praktijk aan de samenwerking ook op deze punten nog veel ontbreekt. Nu en dan blijkt, dat - wanneer een Commissie of Sub-Commissie van deskundigen tot enigerlei accoord is gekomen - dit accoord niet ten uitvoer kan worden gelegd, aangezien het van een of meer van de deelnemers financiële of andere offers vraagt. De ondergetekende moge terzake bijvoorbeeld wijzen op de kwestie van de circulatie van nieuws-films en van niet-commerciële films. Zonder op deze zaak diep te willen ingaan moge hij releveren, dat de Culturele Commissie van het Verdrag van Brussel zich geruime tijd heeft bezig gehouden met de vraag hoe de circulatie van dergelijke films, gezien hun culturele waarde, kon worden bevorderd.

Nadat op het niveau van de Culturele experts overeenstemming was bereikt en hun aanbevelingen aan de Regeringen waren voorgelegd, bleek, dat bijvoorbeeld in Nederland de financiële repercussies (afschaffing of vermindering van invoerrechten) de ten uitvoerlegging van deze aanbevelingen in de weg stonden.

Op deze en dergelijke punten zou dus elke poging tot West-Europese samenwerking op economisch, sociaal en cultureel gebied tot mislukking gedoemd zijn, wanneer zij de noodzaak van enig financieel offer in zich zou sluiten. Bij de ondergetekende rijst in dit verband de vraag, in hoeverre het zin heeft het streven om op deze punten tot samenwerking te geraken te blijven voortzetten. Het zou naar zijn oordeel betreurenswaardig zijn, indien Nederland slechts bereid zou blijken deel te nemen aan die vormen van samenwerking die geen enkele ongunstige financiële of commerciële consequentie met zich mede zou brengen. Een dergelijke houding van Nederland zou de ondergetekende in het bijzonder ongewenst voorkomen, gezien het initiatief, dat de Nederlandse Regering destijds heeft genomen teneinde aan de eerste drie artikelen van het Verdrag van Brussel het juiste relief te geven.

Aan
alle Ministers

1
MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

-2-

Dat onderwerpen van uitnemend belang en grote omvang zoals gemeenschappelijke West-Europese verdediging niet gemakkelijk tot een voor alle partijen bevredigende oplossing gebracht kunnen worden is wellicht onvermijdelijk. De ondergetekende meent echter, dat er voor Nederland alle aanleiding is actief bij te dragen aan de ten uitvoerlegging van alle redelijke recommandaties opgesteld door de sociale en culturele commissies en overeenkomstige lichamen van het Verdrag van Brussel.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

